

سازمان آموزش و پرورش

مجموعه دروس
↓

الگوی طراحی تدریس

صفحات تا کتاب

نام درس :

مدت : دقیقه

جلسه ی اول ☐ دوم ☐

اهداف درس (مطابق با توضیحات راهنمای معلم) :

۱.

۲.

انتظارات درس (مطابق با توضیحات راهنمای معلم) :

۱.

۲.

۳.

مفاهیم کلیدی درس (مطابق با توضیحات راهنمای معلم) :

کارکرد / فعالیتها	فعالتهای یادگیری یا ردهای - یادگیری	زمان (دقیقه)	ارزشیابی مطابق با روشها
ایجاد انگیزه	۱.		
گامهای تدریس	۳. مدل سه مرحله ای - سه مرحله ای ۴. تدریس - ۵. تمرین - ۶. ارزشیابی		
جمع بندی	۷.		
تکلیف	۸. ۹. ۱۰.		

نویسنده :
تاریخ :
محل :
موضوع :
لذا :
تاریخ :
محل :
موضوع :

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

ارزشیابی	زمان (دقیقه)	فعالیت‌های یادگیری		کارکرد
		فعالیت دانش	فعالیت معلم آموز	فعالیتها
		۱. ۲.		ایجاد انگیزه
		۳. ۴. ۵. ۶.		گامهای تدریس
		۷. ۸.		جمع بندی
		۹. ۱۰.		تکلیف

Scanned by CamScanner

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

۴. در مبحث سن تکلیف دختران ، مسایلی که برای آموزش در پایه سوم در نظر گرفته شده اند ، کدامند ؟

۵. کدام مسایل درمورد حجاب برای آموزش در پایه سوم معین شده اند ؟

نام گروه :	نام سرگروه :
۱.	۲.
۴.	۶.
۸.	۱۰.
۳.	۷.

اعضای گروه :

نظر اساتید درباره کیفیت انجام فعالیت و نتیجه آن :

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

فعالیت ۱۴: (روش تدریس)

اولاً در ادامه هر عبارت، نظر خود را نسبت به محتوای آن حد اقل در یک جمله بنویسید.

۱- برای آموزش مفاهیم دینی در دوره ابتدایی روش هایی مناسبند که

۲- آن چه در انتخاب روش تدریس از همه مهم تر است آن است که

۳- دشواری مفاهیم دینی در دوره ابتدایی به سبب آن است که

۴- اصول حاکم بر روش های تدریس مفاهیم دینی عبارتند از:

۵- نقش معلم در تدریس مفاهیم دینی عبارت است از

۶- نقش ابزارهای کمک آموزشی و تکنولوژی آموزشی
در آموزش مفاهیم دینی عبارت است از

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۱۳: (تحلیل محتوا)

۱. کلیات مربوط به بخش را از روی راهنمای معلم مطالعه نمایید. (۱۵ دقیقه)
 ۲. اکنون اهداف و مفاهیم اساسی درس را از روی راهنمای معلم مطالعه نموده و با اهداف و انتظارات درس آشنا شوید.
 ۳. محتوای درس دارای چه قسمت هایی است؟ (فعالیت گروهی ۵ دقیقه)
 ۴. کدام قسمت از محتوا به دنبال پیام اصلی درس (هدف اصلی درس) است؟ (فعالیت گروهی ۵ دقیقه)
 ۵. بقیه قسمت ها چه نقشی در تحقق اهداف درس دارند؟ نقش هر یک را بررسی کنید؟ (فعالیت گروهی ۵ دقیقه)
 ۶. به نظر شما کدام قسمت های محتوای کتاب درسی، بهترین واسطه ها برای ارتباط فعالیت کتاب کار با محتوای این درس است؟ (فعالیت گروهی ۵ دقیقه)
 ۷. فعالیت های کتاب کار به دنبال تحقق یا تعمیق چه هدف یا اهدافی است؟ (فعالیت گروهی ۵ دقیقه)
 ۸. راهنمای معلم این درس را به طور کامل مطالعه کنید. (۱۵ دقیقه)
 ۹. درباره ی این که راهنمای معلم چگونه به تدریس این درس به شما کمک می کند، با هم بحث و گفتگو کنید. (۱۰ دقیقه)
 ۱۰. چه زمانی را در طول سال تحصیلی برای تدریس این درس مناسب می دانید؟ (فعالیت گروهی ۵ دقیقه)
- نکته: یک نمونه از جداوولی که برای تحلیل محتوا می توانید از آن استفاده کنید، در ضمیمه «ب» آورده شده است.

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۱۲: (تحلیل محتوای بخش احکام، کلیات مربوط به احکام در پایه سوم)

پس از مطالعه دقیق توضیحات مربوط به درس بخش احکام و مراسم اسلامی

در راهنمای معلم، به سوالات ذیل پاسخ دهید.

۱. طبق توضیحات راهنمای معلم، در آموزش احکام در این پایه چه اصولی باید مورد توجه قرار گیرند؟

۲. طبق توضیحات راهنمای معلم در بخش احکام و مراسم اسلامی، کدام موضوعات باید در بحث نماز آموزش داده شوند؟

۳. حدود احکامی که در بحث روزه باید در کلاس سوم تدریس شوند، کدامند؟

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۱۱:

دانشان ذیل را مطالعه کرده، با تفکری اعضای گروه خود، به سوال پایانی آن به شیوه‌ای مناسب پاسخ دهید.

آقای میرزایی آموزگار کلاس سوم دبستان است. او مشغول تهیه طرح درس برای کلاس هدیه‌های آسمان است. درسی که قرار است تدریس شود، "جشن مسلمانان" نام دارد. یکی از اهداف این درس در راهنمای معلم با این عبارت بیان شده است:

- دانش آموز به حضور در مراسم عید فطر علاقه نشان می‌دهد.

۱. چگونه می‌توان به علاقه مندی یا بی‌علاقگی دانش آموزان در مورد موضوع پی برد؟
۲. چگونه می‌توان به میزان این علاقه‌ها نمره داد؟
۳. چگونه می‌توان میزان علاقه‌های آنها را ثبت کرد؟

نام سرگروه:

نام گروه:

اعضای گروه:

۳.

۲.

۱.

۷.

۶.

۵.

۴.

۱۰.

۹.

۸.

نظر اساتید درباره کیفیت انجام فعالیت و نتیجه آن:

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۹:

مطلب ذیل را مطالعه کرده ، با همفکری اعضای گروه خود ، به سوال پایانی آن به شیوه ای مناسب پاسخ دهید:

آقای سعیدی مشغول محاسبه و تعیین نمرات پایان نیمسال دانش آموزان کلاس سوم در درس هدیه های آسمان است .

۱. نمرات مجید به ترتیب عبارتند از : ۱۸ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۶ - ۱۵

۲. نمرات علی به ترتیب عبارتند از : ۲۰ - ۱۸ - ۱۷ - ۱۸ - ۲۰

نمره پایان نیمسال هر یک از آن دو چه می تواند باشد ؟

نام گروه :	نام سرگروه :		
اعضای گروه :	۱.	۲.	۳.
۴.	۵.	۶.	۷.
۸.	۹.	۱۰.	

نظر اساتید درباره کیفیت انجام فعالیت و نتیجه آن :

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۱۰:

داستان ذیل را مطالعه کرده، با همفکری اعضای گروه خود، به سوال پایانی آن به شیوه‌ای مناسب پاسخ دهید.

- خانم امیری مشغول بررسی تکالیف انجام شده دانش آموزان کلاس سوم در کتاب کار هدیه های آسمان است.
۱. پاسخ های مریم، در قالب جملاتی بلند و با خطی خوش نوشته شده اند.
 ۲. مینا تصاویر را رنگ آمیزی کرده و پاسخ ها را با جملاتی کوتاه تر نوشته است.

نمره یا نتیجه ارزشیابی معلم درمورد هریک از این دانش آموزان چه می تواند باشد ؟

نام گروه :			نام سرگروه :
اعضای گروه :	۱.	۲.	۳.
۴.	۵.	۶.	۷.
۸.	۹.	۱۰.	
نظر اساتید درباره کیفیت انجام فعالیت و نتیجه آن:			

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۸ (ویژگی های مخاطب)

لطفاً به این پرسشها، با دریافت خود از توضیحات ارائه شده و متن کتاب، پاسخ دهید.

۱- کودکان، قبل از ۹ سالگی، کدام بخش از مفاهیم دینی را نمی توانند بیاموزند؟

۲- تفاوت ادراک کودکان دبستانی از مفاهیم دینی با بزرگسالان چیست؟

۳- زبان طرح مفاهیم دینی برای کودکان دبستانی چگونه باید باشد؟

۴- چگونه می توان رغبتها، انگیزه ها و کنجکاویهای دانش آموزان دبستانی را برای آموختن مفاهیم دینی تحریک کرد؟

۵- چگونه می توان آموزشهای دینی را برای آنها، معنادار کرد؟

۶- در آموزش مفاهیم و موضوعات دینی به کودکان چه باید کرد تا آموخته هایشان موجب نگرانی و ناامیدی آنها نشود؟

۷- چه باید بکنیم تا احتمال استمرار عمل دینی در دانش آموزان افزایش پیدا کند؟

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۷:

- آیا محتوا یعنی متن درس‌های هدیه‌های آسمان؟
- به نظر برخی، حتی تصاویر و عکس‌های یک کتاب، جزئی از محتوای آن است؛ اما عده‌ای معتقدند که عکس و تصویر فقط به زیبا شدن کتاب کمک می‌کند. نظر شما چیست؟
- آیا گفتار، رفتار و اعمال معلم هم می‌تواند محتوا قلمداد شود؟

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

فعالیت ۶:

به نظر شما رفتار کدامیک از والدین زیر با برنامه‌ی هدیه‌های آسمان تناسب بیشتری دارد؟

☞ زهرا خانم برای اینکه خیالش راحت شود دخترش درس‌های کتاب هدیه‌های آسمان را یاد گرفته است، هر روز سؤالات درس‌ها را از دخترش می‌پرسد. او برای اینکه نمره‌ی دخترش کم نشود، در انجام همه‌ی فعالیت‌های کتاب درسی و کتاب کار به دخترش کمک می‌کند و برخی از آنها را خودش انجام می‌دهد.

☞ اکرم خانم از اینکه در درس هدیه‌های آسمان دغدغه‌ی شب امتحان را ندارد، کلی خوشحال است. او دایم با معلم دخترش ارتباط دارد و برای اینکه چگونه فرزندش را راهنمایی کند، با او مشورت می‌کند.

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی

فعالیت ۵:

هر وقت آقای منوچهری از کلاس خارج می‌شود، تمام لباس‌هایش گچی شده است. او آن قدر در کلاس تقلا می‌کند که در زنگ تفریح با دیدن چهره‌ی خسته‌اش دلمان به حالش می‌سوزد. او می‌گوید: «نمی‌توانم حتی یک سؤال دانش‌آموزی را پاسخ ندهم».

آقای شبستری همیشه با خودش چیزی را به کلاس می‌برد. گاهی کتاب، گاهی فیلم، گاهی عکس و حوصله‌ی مدیر مدرسه از دست خواسته‌های او سر رفته است. بچه‌های کلاس او بیشتر در حال گفتگو هستند تا شنیدن. اگر دانش‌آموزی سؤالی بپرسد، او با طرح چند سؤال دیگر او را به تفکر درباره‌ی آن موضوع برمی‌انگیزد. او اعتقاد دارد که به جای گفتن پاسخ، بهتر است ذهن دانش‌آموز را به سمت پاسخ راهنمایی کرد.

نقش این دو معلم را در کلاس با هم مقایسه کنید.

بنابراین نقش معلم در برنامه‌ی جدید تعلیم و تربیت دینی دوره‌ی ابتدایی:

- ...
- ...
- ...

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۴:

معلمی بود در دیار مغرب، ترشروی تلخ گفتار، بدخوی مردم آزار، گدا طبع ناپرهیزگار، که عیش مسلمانان به دیدن او تبه گشتی و خواندن قرآنش دل مردم سید کردی. جمعی پسران پاکیزه و دختران دوشیزه به دست جفای او گرفتار، نه زهره‌ی خنده و نه یارای گفتار، خلاصه چنان بود که کسی، آرزوی چون او بودن در سر نداشت. در آن مکتب‌خانه، فراشی بود، از سواد بی‌بهره و روی خوشی در چهره. جمله‌ی پسران و دختران، پس از درس و کلاس پناه به او بردی و گوش جان به نوای دلشیش سپردی، در این آرزوی که روزی چون او شدی.

این متن حاوی چه نکته‌ای در نقش معلم است؟

گروه تعلیم و تربیت دینی دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی

فعالیت ۱:

آقای تیموری و آقای امیری معلم دینی هستند. آقای تیموری مجری برنامه‌ی «الف» و آقای امیری مجری برنامه‌ی «ب» است.

آقای تیموری درس مربوط به امام حسین را که درس ۷ کتاب است، پس از درس ۶ تدریس کرد. اکثر دانش‌آموزان او می‌توانند با چند بار خواندن متن درس به سؤالات پایان درس پاسخ دهند. آقای امیری هنگام تدریس این درس، روز سوم شعبان با همکاری دانش‌آموزان جشن کوچکی برگزار کرد. آنها با لذت و اشتیاق در این جشن شرکت کردند و دوست دارند بدانند که امام حسین کیست.

نقش دانش‌آموز را در این دو برنامه تحلیل کنید.